

ŻYCIE GOSPODARCZE ZIELONEJ GÓRY W LATACH 1740—1755 W ŚWIETLE STATYSTYK GOSPODARCZYCH

Zielona Góra w latach 1740—1755 miała rozwinięte dwie dziedziny gospodarcze, które decydowały o zasobności jej mieszkańców: sukiennictwo i uprawa winnej latorośli. O ile w produkcji sukna można zauważyć względną stabilizację, to liczby w produkcji wina ulegają silniejszym wahanom. Spowodowane to było m.in. wymarzaniem winnej latorośli podczas silnych mrozów wiosennych.

W produkcji sukna zatrudnionych było ponad 50% mieszkańców miasta, gdyż oprócz sukienników występują takie grupy zawodowe, jak postrzygacze sukna, przygotowawcze, farbiarze itp. Przy dużej produkcji — pierwsze miejsce na całym Śląsku — istotnym problemem stał się han-

TABELA 1

WIELKOŚĆ PRODUKCJI SUKNA I SUKIENNIKÓW W ZIELONEJ GÓRZE
W LATACH 1740—1755
NA TŁE LICZBY MIESZKAŃCÓW I INNYCH ZAWODÓW

Rok	Liczba mieszkań- ców	Liczba majstrów sukienniczych	Liczba czeladników sukienniczych	Wielkość pro- dukowanego sukna (w szt.)	Innych mistrzów w pozostałych zawodach
1740	3494	466	94	9468	—
1741	—	449	58	7942	—
1742	—	464	60	8997	—
1743	—	461	72	10670	—
1744	—	493	65	10683	—
1745	—	494	71	12228	—
1746	—	490	78	12368	—
1747	—	504	82	12678	—
1748	—	502	96	11027	—
1749	—	506	94	11268	—
1750	4706	500	88	10761	321
1751	4801	501	86	10633	322
1752	4705	503	73	11693	330
1753	4669	501	86	12173	335
1754	4682	503	88	12604	336
1755	4742	493	107	12238	336

del tym towarem. Wyodrębnić można dwa główne kierunki: zachodni — do Lipska, Frankfurtu nad Menem i do Hamburga oraz wschodni — do Gdańska i Polski (ogólnie).

Analizując tabele, należy zauważyć, iż około 70% wyprodukowanego sukna było przeznaczone na eksport, a w jego ramach — 50% szło do Lipska. Nie oznacza to wcale, że głównym odbiorcą sukna zielonogórskiego była Saksonia. To targi lipskie, jako punkt ożywionego handlu europejskiego, dawały szansę suknom zielonogórskim trafić za pośrednictwem kupców polskich i rosyjskich na rynek wschodni. Oprócz tego, sukno szło bezpośrednio na targi na terenie Rzeczypospolitej i do Gdańska. Rubrykę — „do Wrocławia” należy rozumieć również jako „rynek wschodni”, gdyż z Wrocławia prowadziły ważne drogi handlowe do Krakowa i na Ukrainę.

TABELA 2

KIERUNKI WYWOZU SUKNA Z ZIELONEJ GÓRY
(w sztukach)

Rok	Lipsk	Norymberga	Frankfurt nad Menem	Gdańsk	Polska	Wrocław
1740	3633	663	973	542	843	991
1741	3108	304	508	922	1089	1229
1742	2828	254	368	782	985	1118
1743	3963	792	518	1156	1334	1197
1744	3818	617	627	905	1014	1290
1745	4917	418	986	1302	1771	1387
1746	4612	402	803	1382	1404	1287
1747	4702	485	809	1412	1468	1450
1748	3624	412	707	1085	1075	1218
1749	5665	833	720	817	848	1183
1750	4362	563	1240	1156	944	1253
1751	4276	687	862	982	1298	1476
1752	4551	693	720	1451	1656	1489
1753	4842	565	610	1368	1584	1976
1754	4811	215	1086	1402	1654	1964
1755	4582	254	1018	1313	1147	1924

TABELA 3

WIELKOŚĆ PRODUKOWANEGO WINA W ZIELONEJ GÓRZE
I UZYSKIWANEGO STĄD DOCHODU W LATACH 1741—1755
(wielkość produkcji w wiadrach á 80 kwart, wartość w rthl)

Rok	Wiadra	Wartość
1	2	3
1741	231 1/4 wiader	693 rthl 18 ggr.
1742	245 wiader	735 rthl 18 ggr.
1743	1720 wiader	5160 rthl 18 ggr.
1744	4663 3/8 wiader	13390 rthl 3 ggr.

1	2	3
1745	4257 3/8 wiader	12772 rthl 3 ggr.
1746	9753 3/4 wiader	29261 rthl 6 ggr.
1747	3993 1/4 wiader	11979 rthl 18 ggr.
1748	10171 1/2 wiader	30514 rthl 12 ggr.
1749	7838 1/2 wiader	23514 rthl
1750	9885 1/2 wiader	29655 rthl
1751	8124 1/2 wiader	24373 rthl 12 ggr.
1752	6285 3/4 wiader	18857 rthl 6 ggr.
1753	2182 4/8 wiader	6546 rthl 9 ggr.
1754	4466 5/8 wiader	13399 rthl 21 ggr.
1755	5876 3/8 wiader	17629 rthl 3 ggr.

Powyższe zestawienia opracowano na podstawie akt Archiwum Państwowego w Zielonej Górze, Akta m. Zielona Góra, Rep. 25 Nr 203.